

Ed.

649. Frumvarp til laga

[317. mál]

um ráðstafanir í ríkisfjármálum og lánsfjármálum 1988.

(Eftir 2. umr. í Ed., 2. mars.)

I. KAFLI

Um breytingu gjalda og tekna í fjárlögum 1988.

1. gr.

Fjármálaráðherra er heimilt þrátt fyrir ákvæði fjárlaga fyrir árið 1988 að hækka ríkisútgjöld um 461 000 þús. kr.

2. gr.

Fjármálaráðherra er heimilt þrátt fyrir ákvæði fjárlaga fyrir árið 1988 að hækka ríkistekjur um 488 000 þús. kr.

3. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að skuldbreyta lánnum fyrirtækja í sjávarútvegi við ríkissjóð samkvæmt skuldabréfum sem út voru gefin á árunum 1984–1985 til greiðslu á opinberum gjöldum og lánnum veittum skv. 1. gr. laga nr. 10/1984. Jafnframt er heimilt að skuldbreyta lánnum fyrirtækja í útflutningsiðnaði allt að 10 000 þús. kr.

II. KAFLI

Um breytingu á lögum nr. 5/1988, lánsfjárlögum fyrir árið 1988.

4. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 3. gr. lánsfjárlaga fyrir árið 1988 skal heimild Landsvirkjunar til að taka lán á árinu 1988 eigi nema hærri fjárhæð en 525 000 þús. kr. eða jafnvirði þeirrar fjárhæðar í erlendri mynt.

5. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 4. gr. lánsfjárlaga fyrir árið 1988 skal heimild Þróunarfélags Íslands hf. til að taka lán á árinu 1988 eigi nema hærri fjárhæð en 25 000 þús. kr. eða jafnvirði þeirrar fjárhæðar í erlendri mynt.

6. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 7. gr. lánsfjárlaga fyrir árið 1988 skal heimild Herjólfss hf. í Vestmannaeyjum til að taka lán á árinu 1988 eigi nema hærri fjárhæð en 75 000 þús. kr. eða jafnvirði þeirrar fjárhæðar í erlendri mynt að fengnu samþykki fjármálaráðherra, samgöngu-
ráðherra og fjárveitinganefndar Alþingis, til hönnunar og smíði ferju.

7. gr.

25. gr. lánsfjárlaga fyrir árið 1988 falli brott.

8. gr.

Þrátt fyrir ákvæði í 27. gr. lánsfjárlaga fyrir árið 1988 skal framlag ríkissjóðs til Félagsheimilassjóðs eigi nema hærri fjárhæð en 15 000 þús. kr. á árinu 1988.

9. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 28. gr. lánsfjárlaga fyrir árið 1988 skulu greiðslur ríkissjóðs til Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga á árinu 1988 eigi nema hærri fjárhæð en 1 142 000 þús. kr.

III. KAFLI

Um breytingu á lögum nr. 14/1965, um launaskatt, með síðari breytingum.

10. gr.

1. gr. laganna, sbr. 1. gr. laga nr. 87/1987, orðist svo:

Leggja skal á launagreiðendur almennan launaskatt að fjárhæð 3,5% af greiddum vinnulaunum og hvers konar atvinnutekjum svo sem ákveðið er í lögum þessum.

Um hlutdeild opinberra byggingarsjóða í tekjum af launaskatti fer eftir ákvæðum laga nr. 60/1984, um Húsnæðisstofnun ríkisins, svo og ákvæðum lánsfjárlaga og fjárlaga hverju sinni.

11. gr.

3. mgr. 2. gr. laganna, sbr. 2. gr. laga nr. 87/1987, orðist svo:

Undanþegin skattskyldu eru vinnulaun og þóknanir:

1. Fyrir störf hjá fyrirtækjum sem flokkast undir fiskveiðar eða iðnað skv. 1., 2. eða 3. flokki í atvinnuvegaflokkun Hagstofu Íslands.
2. Fyrir störf við landbúnað, jafnt vinna bóndans sjálfs og þeirra sem hann greiðir laun, svo og vegna jarðræktarframkvæmda og annarra byggingarframkvæmda á bújörðum en þeirra sem tengjast fiskræktarstöðvum. Vinna við skógrækt telst landbúnaðarstarf í þessu sambandi.

12. gr.

1. mgr. 9. gr. laganna, sbr. 3. gr. laga nr. 87/1987, orðist svo:

Reki aðili fjölþættan atvinnurekstur eða starfsemi sem ýmist er launaskattsskyld eða er undanþegin launaskatti, sbr. 1. gr. og 3. mgr. 2. gr., skal hann aðgreina launagreiðslur í bókhaldi sínu þannig að séð verði hvað af þeim tilheyrir hverjum þætti.

Greiðslum fyrir yfirstjórn og öðrum slíkum greiðslum, sem ekki eru beint tengdar ákveðnum þáttum starfseminnar, skal skipt í gjaldflokka launaskatts, sbr. 1. mgr. 1. gr. og 3. mgr. 2. gr., í sömu hlutföllum og eru milli heildargreiðslna í hvorum gjaldflokki, sbr. 1. mgr., áður en umræddar yfirstjórnargreiðslur eru meðtaldar og reikna launaskatt af þeim í samræmi við það.

IV. KAFLI

Um breytingu á lögum nr. 75/1981, um tekjuskatt og eignarskatt, með síðari breytingum.

13. gr.

72. gr. laganna orðist svo:

62. gr. Tekjuskattur lögaðila, sbr. 2. gr., skal vera 48% af tekjuskattsstofni, sbr. 2. tölul.

V. KAFLI

Um gjald af erlendum lánnum, leigusamningum o.fl.

14. gr.

Innlendir aðilar skulu greiða gjald til ríkissjóðs af erlendum lántökum, fjármögnunarleigu, kaupleigu og hliðstæðum samningum að því marki sem umsamdar lántökuheimildir eru notaðar og með þeim takmörkunum sem gerðar eru í lögum þessum. Gjaldskyldan hvílir á lántaka eða leigutaka.

Til innlendra aðila skv. 1. mgr. teljast einstaklingar, búsettir hér á landi, án tillits til ríkisfangs, stofnanir og fyrirtæki, skrásett hér á landi, og erlendir einstaklingar og fyrirtæki, búsettir eða skrásett erlendis, að því leyti sem þau reka starfsemi hér á landi.

15. gr.

Gjald skv. 13. gr. reiknast af höfuðstól gjaldskyldra samninga sem hér segir:

- a. Samningur til 6 mánaða eða skemmri tíma 2%
- b. Samningur til lengri tíma en 6 mánaða en þó ekki lengri tíma
en eins árs 4%
- c. Samningar til lengri tíma en árs 6%

Samanlagður gildistími samninga segir til um í hvaða gjaldflokk þeir falla.

16. gr.

Auk samninga um peningalán nær gjaldskylda skv. 14. gr. til samninga um kaup eða leigu á vöru, vinnu eða þjónustu gegn útgáfu hvers konar skuldaviðurkenninga eða formlegra lánssamninga. Sama gildir um hvers konar reikningsviðskipti til lengri tíma en 60 daga. Með reikningsviðskiptum er átt við vöruviðskipti, kaup á vinnu eða þjónustu, þar sem hvorki er gefin út formleg skuldarviðurkenning né formlegur lánssamningur gerður vegna viðskiptanna.

Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. telst aðeins gjaldskyld neikvæð nettóstaða banka og sparisjóða á reikningum þeirra hjá erlendum viðskiptabönkum vegna daglegra gjaldeyrisviðskipta eins og hún er að meðaltali á hverjum ársfjórðungi. Nettóstaðan reiknast eftir vikulegum skýrslum um gjaldeyrisjöfnuð og skal gjaldið reiknast af neikvæðri stöðu eins og hún er að meðaltali á hverjum ársfjórðungi.

17. gr.

Banki eða sparisjóður, sem hefur milligöngu um gerð eða framkvæmd gjaldskyldra samninga skv. 14. og 16. gr., skal innheimta gjald samkvæmt þessum kafla án endurgjalds. Gjaldið greiðist eigi síðar en við fyrstu afhendingu samningsandvirðis.

Innheimtu gjaldi skulu bankar og sparisjóðir skila inn á reikning ríkissjóðs í Seðlabanka Íslands fyrir 10. dag næsta mánaðar eftir að innheimtan á sér stað. Greiðslu skal fylgja skilgrein í því formi og með þeim gögnum sem Seðlabanki Íslands ákveður. Gjald, sem ákvarðast skv. 2. mgr. 16. gr., skal greitt innan 10 daga frá lokum hvers ársfjórðungs.

Skili bankar og sparisjóðir ekki innheimtu gjaldi í síðasta lagi á gjalddaga skulu þeir greiða dráttarvexti, sbr. III. kafla laga nr. 25/1987, af hinni vangoldnu fjárhæð frá og með þeim degi.

18. gr.

Sé gjaldskyldur samningur samkvæmt þessum kafla gerður án milligöngu banka eða sparisjóðs skal skuldari leggja fram samningsskjöl í Seðlabanka Íslands innan fimm virkra daga frá því að samningur var gerður og greiða gjaldið um leið. Greiði þeir sem um ræðir í þessari grein ekki gjaldið innan tilskilins frests skal þeim gert að greiða álag er nemi 5% af þeirri fjárhæð sem vangreidd er fyrir hvern byrjaðan virkan dag eftir gjalddagann, þó ekki hærra en 25%. Eftir það skulu þeir greiða dráttarvexti, sbr. III. kafla laga nr. 25/1987, er reiknast skulu frá og með 15. degi næsta mánaðar eftir gjalddagann.

Heimflutningur lánsandvirðis, sem er í reiðufé, skal fara um héraðs banka eða sparisjóð. Yfirfærsla gjaldeyris í banka eða sparisjóði vegna gjaldskyldra samninga samkvæmt ákvæðum þessa kafla er óheimil nema gjaldið hafi verið greitt.

19. gr.

Ríkissjóður skal undanþeginn gjaldi samkvæmt þessum kafla svo og stofnanir hans og ríkisfyrirtæki eftir því sem ráðherra kann að ákveða með reglugerð.

Skuldbreytingar milli sömu aðila á samsvarandi samningsfjárhæð útistandandi viðskipta, er stofnað var til fyrir gildistöku laga þessara, skulu undanþegnar gjaldi samkvæmt þessum kafla.

Fjármálaráðherra er heimilt að undanþiggja eftirtalda lánessamninga gjaldi samkvæmt þessum kafla:

1. Afurðalán vegna útflutnings, útflutningslán og birgðalán sem tekin eru erlendis eða endurlánað erlent lánsfé til útflytjenda í því skyni að flýta uppgjöri söluandvirðis við framleiðendur útflutningsafurða, svo og önnur lán sem falla undir auglýsingu nr. 309/1986 um erlend lán vegna útflutningsafurða.
2. Lán vegna hráefnakaupa fyrirtækja í útflutnings- og samkeppnisiðnaði. Sama á við um lán sem tekin eru erlendis vegna reksturs flugvéla og kaupskipa.
3. Ný lán sem tekin eru til greiðslu á ógjaldföllum hluta eldra láns enda sé sýnt fram á að hin nýja lántaka hafi ekki í för með sér aukningu erlendra skulda viðkomandi aðila eða lengingu á lánstíma og að með hinni nýju lántöku sé aðeins stefnt að því að fá hagstæðari lánskjör.

20. gr.

Fjármálaráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um framkvæmd þessa kafla. Getur hann m.a. kveðið nánar á um það sem fellur undir undanþáguheimildir 19. gr., svo og um önnur skilyrði sem hann telur nauðsynleg. Þá getur hann kveðið nánar á um að greiðslum megi skipta í fleiri en eina greiðslu til samræmis við afhendingartíma samningsandvirðis sé það reitt af höndum í áföngum.

Heimilt er að fela Seðlabanka Íslands að hafa með höndum umsjón og eftirlit með framkvæmd ákvæða þessa kafla.

VI. KAFLI

Ýmis ákvæði.

21. gr.

Ákvæði XII. kafla laga nr. 75/1981, um tekjuskatt og eignarskatt með síðari breytingum, skulu gilda um refsingar vegna brota gegn ákvæðum V. kafla.

22. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Frá sama tíma fellur IV. kafla bráðabirgðalaga nr. 68/1987, um ráðstafanir í fjármálum, úr gildi.

Prátt fyrir ákvæði 1. mgr. skulu ákvæði III. kafla laganna ekki öðlast gildi fyrr en 1. júlí 1988 og taka til launa vegna starfa sem unnin eru frá og með þeim tíma.

Ákvæði IV. kafla laganna skulu koma til framkvæmda við álagningu tekjuskatts og eignarskatts á árinu 1988 vegna tekna á árinu 1987 og eigna í lok þess árs.

Ákvæði V. kafla laganna falla úr gildi 31. desember 1988.

Ákvæði til bráðabirgða.

Samningar, sem um ræðir í 14. og 16. gr. og gerðir voru og formlega gengið frá fyrir 10. júlí 1987, þó svo að afhending samningsandvirðis til skuldara fari ekki fram fyrr en eftir framangreint tímamark, eru undanþegnar gjaldskyldu skv. V. kafla.

Af samningum, sem um ræðir í 14. og 16. gr. og gerðir voru og formlega gengið frá á tímabilinu 10. júlí 1987 til gildistöku laga þessara, þó svo að afhending samningsandvirðis fari fram síðar, skal greiða gjald samkvæmt ákvæðum IV. kafla laga nr. 68/1987.